

Вплив засобів сучасної хореографії на рівень технічної підготовленості спортсменів з акробатичного рок-н-ролу на етапі попередньої базової підготовки

Петро Кизім¹
Сергій Гуменюк¹
Наталія Батєєва²

¹Харківська державна академія фізичної культури,
Харків, Україна
²Київський національний університет культури і мистецтв,
Київ, Україна

Мета: вивчити вплив засобів сучасної хореографії на рівень технічної підготовленості спортсменів з акробатичного рок-н-ролу на етапі попередньої базової підготовки.

Матеріал і методи: теоретичний аналіз і узагальнення даних спеціальної науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, педагогічне тестування, педагогічний експеримент, метод експертних оцінок, методи математичної статистики. У дослідженні взяли участь 40 спортсменів (20 спортивних пар категорії "ювенали").

Результати: визначено рівень технічної майстерності виконання змагальної програми до та після проведення педагогічного експерименту. Визначено динаміку показників рівня технічної підготовленості юних спортсменів з акробатичного рок-н-ролу.

Висновки: дослідження свідчить про позитивний вплив засобів сучасної хореографії на рівень технічної підготовленості спортсменів з акробатичного рок-н-ролу на етапі попередньої базової підготовки.

Ключові слова: технічна підготовленість, спортсмени, акробатичний рок-н-рол, сучасна хореографія.

Вступ

Стрімке зростання досягнень у світовому спорті постійно вимагає невпинного пошуку нових, усе більш ефективних засобів, методів і організаційних форм підготовки юних спортсменів [3; 4; 9]. Сучасний етап розвитку акробатичного рок-н-ролу характеризується високим рівнем виконавської майстерності. Як і в будь-якому складнокоординаційному виді спорту, в акробатичному рок-н-ролі має бути гармонія між складністю, композицією, виконанням [2; 6; 10; 12]. Зростаюча конкуренція у змаганнях з акробатичного рок-н-ролу на міжнародній арені передбачає, що першість буде зберігатися за тими спортивними парами, які зможуть поєднувати різноструктурну складність у неординарних рухових зв'язках з віртуозним виконанням і особливою виразністю, емоційністю, артистизмом. Тому на сьогоднішній день потрібно більш якісний підхід до технічної підготовленості юних спортсменів, що ґрунтується на принципах індивідуалізації і випереджаючого розвитку в постійно мінливих умовах, в яких функціонує акробатичний рок-н-рол [1; 5; 11].

Зростання світової популярності акробатичного рок-н-ролу як видовищного танцювального виду спорту визначає нагальну потребу пошуку нових форм і засобів хореографічної підготовки спортсменів, які б дозволили включати до змагальних програм адаптовані до "рок-н-рольного" стилю виконання елементів сучасних танцювальних дисциплін, що в свою чергу дозволить вдосконалити технічну підготовленість спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі [1; 8; 11; 14].

Аналіз науково-методичної літератури показав відсутність розгляду питання в цьому напрямку і висвітлив проблематику технічної підготовленості спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі, що й стало предметом нашого дослідження.

Зв'язок дослідження з науковими програмами,

планами, темами. Робота виконується відповідно до Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2016–2020 рр. з теми: "Психосенсорна регуляція рухової діяльності спортсменів ситуативних видів спорту" (№ 0116U008943).

Мета дослідження: вивчити вплив засобів сучасної хореографії на рівень технічної підготовленості спортсменів з акробатичного рок-н-ролу на етапі попередньої базової підготовки.

Завдання дослідження:

1. Вивчити спеціальну науково-методичну літературу з проблеми дослідження.

2. Визначити зміст технічної підготовки спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі у навчально-тренувальному процесі.

3. Проаналізувати динаміку показників технічної підготовленості спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі після педагогічного експерименту.

Матеріал і методи дослідження

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних спеціальної науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, педагогічне тестування, педагогічний експеримент, метод експертних оцінок, методи математичної статистики. У дослідженні взяли участь 40 спортсменів (20 спортивних пар категорії "ювенали").

Результати дослідження та їх обговорення

Першим етапом нашого дослідження стало вивчення рівня технічної майстерності юних спортсменів, які займаються акробатичним рок-н-ролом на етапі попередньої базової підготовки. Рівень технічної майстерності спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі оцінювався в балах по виконанню критеріїв змагальних

програм: основний хід (партнер+партнерка); танцювальні фігури; композиція.

Результати дослідження рівня технічної майстерності спортсменів, які займаються акробатичним рок-н-ролом на етапі попередньої базової підготовки, після проведення первинних контрольних тестувань (виконання змагальних програм) представлено у табл. 1, 2.

Наведені в таблиці 1 суддівські бали є середніми значеннями шести часткових оцінок критерій: "А" – Основний хід (п-р+п-ка), бали (0–20); "Б" – Танцювальні фігури, бали (0–25); "С" – Композиція, бали (0–20).

Також ми використовували штрафи за технічні помилки з урахуванням шкали зменшень згідно Регламенту Всесвітньої конфедерації рок-н-ролу.

Аналіз оцінювання рівня технічної майстерності спортсменів у виконанні змагальної програми спортивною парою на первинному етапі експерименту в експериментальній групі (ЕГ) показав, що найвищу середню оцінку 8,7 бала та 8,5 бала отримали партнер і партнерка спортивної пари № 7 – критерій "Основний хід". Загальна сума балів спортивної пари № 7 – 17,2. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 4 і № 5 (кількість балів середніх оцінок від 8,5 до 8,4). Спортивні пари одержали загальну суму балів: 16,9; 16,8. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 1, № 3, № 6, № 8, № 9 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 8,4 до 8,2). Спортивні пари № 1 та № 9 одержали загальну суму балів 16,7; пари № 6 і № 10 одержали загальну суму балів 16,6; спортивна пара № 3 і № 8 одержали загальну суму балів 16,5. Найгір-

ші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивної пари № 2 (кількість балів середніх оцінок від 8,2 до 8,1). Загальна сума балів спортивної пари № 2 – 16,3.

Найвищу середню оцінку в критерію "Танцювальні фігури" змагальних програм одержали партнер і партнерка спортивної пари № 7 – по 8,95 балів. Загальна сума балів спортивної пари № 7 – 17,9. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 3 та № 4 (кількість балів середніх оцінок по 8,9). Загальну суму балів – 17,8 одержала кожна спортивна пара. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 5, № 6, № 9, № 10 і № 8 (кількість балів середніх оцінок від 8,8 до 8,6). Спортивні пари одержали загальну суму балів: 17,6; 17,4; 17,3; 17,2. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивних пар № 1 і № 2 (кількість балів середніх оцінок по 8,5). Загальну суму балів 17,0 одержала кожна спортивна пара.

Найвищу середню оцінку в критерію "Композиція" змагальних програм одержали партнер і партнерка спортивних пар № 6 (кількість балів середніх оцінок по 8,7). Загальна сума балів спортивної пари № 6 – 17,4. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 10, № 9 і № 8 (кількість балів середніх оцінок від 8,65 до 8,5). Спортивні пари одержали загальну суму балів: 17,3; 17,1; 17,0. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 7, № 1, № 4 (кількість балів середніх оцінок від 8,2 до 8,1). Спортивні пари одержали загальну суму балів: 16,4;

Таблиця 2
Результати показників виконання змагальної програми спортивною парою (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу до педагогічного дослідження (КГ, n=20)

Критерій оцінки змагальної програми, бали	Спортивні пари									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A Основний хід (п-р)	8,9	9,0	8,8	8,7	8,6	8,7	8,5	8,4	8,5	8,6
A Основний хід (п-ка)	9,0	9,1	8,9	8,6	8,5	8,6	8,6	8,3	8,4	8,3
B Танцювальні фігури (п-р)	8,6	8,6	8,9	8,7	8,7	8,9	8,95	8,7	8,7	8,7
B Танцювальні фігури (п-ка)	8,6	8,6	8,9	8,7	8,7	8,9	8,95	8,7	8,7	8,7
C Композиція (п-р)	8,9	8,7	8,8	8,9	8,7	8,6	8,4	8,3	8,6	8,7
C Композиція (п-ка)	8,9	8,7	8,8	8,9	8,7	8,6	8,4	8,3	8,6	8,7
Загальна оцінка ("А" + "Б" + "С")	55,9	52,9	52,7	53,1	52,5	51,9	52,3	51,8	50,7	51,5
Ранг	1	3	4	2	5	7	6	8	10	9
Середня арифметична, $\bar{X}$	8,82	8,78	8,85	8,75	8,65	8,72	8,63	8,45	8,58	8,62
Середнє квадратичне відхилення, σ	0,17	0,21	0,05	0,12	0,08	0,15	0,26	0,20	0,12	0,16
Коефіцієнт варіації, %	1,9	2,4	0,6	1,4	0,9	1,7	3,0	2,9	1,4	1,8

Таблиця 1
Результати показників виконання змагальної програми спортивною парою (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу до педагогічного дослідження (ЕГ, n=20)

Критерій оцінки змагальної програми, бали	Спортивні пари									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A Основний хід (п-р)	8,3	8,1	8,3	8,4	8,4	8,3	8,5	8,3	8,3	8,3
A Основний хід (п-ка)	8,4	8,2	8,2	8,5	8,4	8,3	8,7	8,2	8,4	8,3
B Танцювальні фігури (п-р)	8,5	8,5	8,9	8,9	8,8	8,7	8,95	8,6	8,65	8,65
B Танцювальні фігури (п-ка)	8,5	8,5	8,9	8,9	8,8	8,7	8,95	8,6	8,65	8,65
C Композиція (п-р)	8,1	8,0	8,0	8,1	8,0	8,7	8,2	8,5	8,55	8,65
C Композиція (п-ка)	8,1	8,0	8,0	8,1	8,0	8,7	8,2	8,5	8,55	8,65
Загальна оцінка ("А" + "Б" + "С")	49,9	49,3	50,3	50,9	50,4	51,4	51,5	50,7	51,1	51,2
Ранг	9	10	8	5	7	2	1	6	4	3
Середня арифметична, $\bar{X}$	8,32	8,22	8,38	8,48	8,38	8,57	8,57	8,45	8,52	8,53
Середнє квадратичне відхилення, σ	0,18	0,23	0,42	0,36	0,36	0,21	0,34	0,16	0,14	0,18
Коефіцієнт варіації, %	2,2	2,8	5,0	4,2	4,3	2,4	3,9	1,9	1,6	2,1

16,2; 16,2. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивних пар № 2, № 3, № 5 (кількість балів середніх оцінок по 8,0). Загальну суму балів 16,0 одержала кожна спортивна пара.

Коефіцієнт варіації (V, %) показав, що група однорідна.

Аналіз оцінювання рівня технічної майстерності спортсменів у виконанні змагальної програми спортивною парою на первинному етапі експерименту в контрольній групі (КГ) показав, що найвищу середню оцінку 9,1 бала та 9,0 бала отримали партнер і партнерка спортивної пари № 2 – критерій "Основний хід". Загальна сума балів спортивної пари № 2 – 18,1. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 1 і № 3 (кількість балів середніх оцінок від 9,0 до 8,8). Спортивні пари одержали загальну суму балів 17,9 та 17,7. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 4, № 5, № 6, № 7, № 9 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 8,7 до 8,3). Спортивні пари № 4 та № 6 одержали загальну суму балів по 17,3; спортивні пари № 5 та № 7 одержали загальну суму балів по 17,1; спортивні пари № 9 та № 10 одержали загальну суму балів по 16,9. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивної пари № 8 (кількість балів середніх оцінок 8,4 і 8,3). Загальна сума балів спортивної пари № 8 – 16,7.

Найвищу середню оцінку в критерію "Танцювальні фігури" змагальних програм одержали партнер і партнерка спортивної пари № 7 – по 8,95 балів. Загальна сума балів спортивної пари № 7 – 17,9. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 3 та № 6 (кількість балів середніх оцінок по 8,9). Спортивні пари № 3 та № 6 одержали загальну суму балів по 17,8. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 4, № 5, № 8, № 9 і № 10 (кількість балів середніх оцінок 8,7). Спортивні пари № 4, № 5, № 8, № 9 і № 10 одержали загальну суму балів по 17,4. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивних пар № 1 і № 2 (кількість балів середніх оцінок по 8,6). Спортивні пари № 1 і № 2 одержали загальну суму балів по 17,2.

Найвищу середню оцінку в критерію "Композиція" змагальних програм одержали партнер і партнерка спортивних пар № 1 та № 4 (кількість балів середніх оцінок по 8,9). Загальна сума балів спортивних пар № 1 та № 4 – 17,9. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 3, № 2 № 5 і № 10 (кількість

балів середніх оцінок від 8,8 до 8,7). Спортивна пара № 3 одержала загальну суму балів 17,6. Спортивні пари № 2, № 5 і № 10 одержали загальну суму балів по 17,4. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 6, № 7 і № 9 (кількість балів середніх оцінок від 8,6 до 8,4). Спортивні пари № 6 і № 9 одержали загальну суму балів по 17,2. Спортивна пара № 7 одержала загальну суму балів 16,8. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивної пари № 8 (кількість балів середніх оцінок по 8,3). Загальна сума балів спортивної пари № 8 – 16,6.

Коефіцієнт варіації (V%) показав, що група однорідна.

Протягом педагогічного дослідження в експериментальній групі були використані засоби хореографії в навчально-тренувальному процесі у вигляді виконання рухів танцю сучасного напрямлення (модерн-джаз, хіп-хоп, диско). Контрольна група приймала участь у педагогічному дослідженні за традиційною методикою навчально-тренувального процесу спортивної пари з акробатичного рок-н-ролу.

Результати показників техніки виконання компонентів змагальної програми спортивної пари з акробатичного рок-н-ролу після педагогічного дослідження представлені в таблиці 3 та 4.

Аналіз оцінювання рівня технічної майстерності спортсменів у виконанні змагальної програми спортивною парою після педагогічного експерименту в експериментальній групі (ЕГ) показав, що найвищу середню оцінку 9,7 бала та 9,8 бала отримали партнер і партнерка спортивної пари № 4 – критерій "Основний хід". Загальна сума балів спортивної пари № 4 – 19,5. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивної пари № 5 (кількість балів середніх оцінок від 9,6 і 9,7). Загальна сума балів спортивної пари № 5 – 19,3. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 1, № 2, № 3, № 6 (кількість балів середніх оцінок від 9,6 до 9,4). Загальна сума балів спортивної пари № 6 – 19,2; спортивні пари № 1 і № 3 одержали загальну суму балів по 19,1; Загальна сума балів спортивної пари № 2 – 18,9. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивних пар № 7, № 8, № 9 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 8,9 до 8,5). Спортивні пари одержали загальну суму балів: 17,7; 17,1; 17,3; 17,2.

Найвищу середню оцінку в критерію "Танцювальні фігури" змагальних програм одержали партнер і партнерка

Таблиця 3

Результати показників виконання змагальної програми спортивною парою (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу після педагогічного дослідження (ЕГ, n=20)

Критерій оцінки змагальної програми		Спортивні пари									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
А	Основний хід (п-р)	9,5	9,4	9,6	9,7	9,6	9,6	8,8	8,6	8,6	8,6
	Основний хід (п-ка)	9,6	9,5	9,5	9,8	9,7	9,6	8,9	8,5	8,7	8,6
Б	Танцювальні фігури (п-р)	10,05	10,05	10,1	10,05	10,15	10,15	9,95	9,6	9,65	9,65
	Танцювальні фігури (п-ка)	10,05	10,05	10,1	10,05	10,15	10,15	9,95	9,6	9,65	9,65
С	Композиція (п-р)	9,7	9,55	9,6	9,7	9,55	9,3	9,05	9,1	9,05	9,15
	Композиція (п-ка)	9,7	9,55	9,6	9,7	9,55	9,3	9,05	9,1	9,05	9,15
Загальна оцінка ("А" + "Б" + "С")		58,6	58,1	58,5	59,0	58,7	58,8	55,7	54,5	54,7	54,8
Ранг		4	6	5	1	3	2	7	10	9	8
Середня арифметична, $\bar{X}$		9,77	9,68	9,75	9,83	9,78	9,63	9,28	9,08	9,12	9,13
Середнє квадратичне відхилення, σ		0,23	0,29	0,27	0,17	0,29	0,45	0,53	0,47	0,45	0,47
Коефіцієнт варіації, %		2,4	2,9	2,8	1,7	2,9	4,7	5,7	5,2	4,9	5,1

спортивних пар № 5 і № 6 – по 10,15 балів. Спортивні пари № 5 і № 6 одержали загальну суму балів по 20,3. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 1, № 2, № 3 та, № 4 (кількість балів середніх оцінок – від 10,1 до 10,05). Спортивна пара № 3 одержала загальну суму балів 20,2; спортивні пари № 1, № 2 і № 4 одержали загальну суму балів по 20,1. Середній результат даного критерію показали партнер і партнерка спортивної пари № 7 – 9,95 балів. Загальна сума балів спортивної пари № 7 – 19,9. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивних пар № 8, № 9 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 9,65 до 9,6). Спортивні пари № 9 і № 10 одержали загальну суму балів по 19,3; спортивна пара № 8 одержала загальну суму балів 19,2.

Найвищу середню оцінку в критерію "Композиція" змагальних програм одержали партнер і партнерка спортивних пар № 1 та № 4 (кількість балів середніх оцінок – 9,7). Спортивні пари № 1 та № 4 одержали загальну суму балів по 19,4. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 2 № 3 і № 5 (кількість балів середніх оцінок від 9,6 до 9,55). Спортивна пара № 3 одержала загальну суму балів 19,2; Спортивні пари № 2 і № 5 одержали загальну суму балів по 19,1. Середній результат даного критерію показали партнер і партнерка спортивної пари № 6 (кількість балів середніх оцінок – 9,3). Загальна сума балів спортивної пари № 6 – 18,6. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивних пар № 7, № 8, № 9 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 9,15 до 9,05). Спортивна пара № 10 одержала загальну суму балів 18,3; спортивна пара № 8 одержала загальну суму балів 18,2; спортивні пари № 7 і № 9 одержали загальну суму балів по 18,1.

Коефіцієнт варіації (V%) показав, що група однорідна.

Аналіз оцінювання рівня технічної майстерності спортсменів у виконанні змагальної програми спортивною парою після педагогічного експерименту в контрольній групі (КГ) показав, що найвищу середню оцінку 9,2 бала та 9,3 бала отримали партнер і партнерка спортивної пари № 1 – критерій "Основний хід". Спортивна пара № 1 одержала загальну суму балів 18,5. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 2 і № 3 (кількість балів середніх оцінок від 9,2 до 9,1). Спортивні пари № 2 і № 3 одержали загальну суму балів по 18,3. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 4, № 5, № 6,

№ 7, № 9 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 8,9 до 8,5). Спортивні пари одержали загальну суму балів: № 4 – 17,7; № 5 – 17,5; № 6 – 17,8; № 7 – 17,6; № 9 – 17,3 і № 10 – 17,2. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивної пари № 8 (кількість балів середніх оцінок 8,6 і 8,5). Спортивна пара № 8 одержала загальну суму балів 17,1.

Найвищу середню оцінку в критерію "Танцювальні фігури" змагальних програм одержали партнер і партнерка спортивної пари № 7 – 9,2 бала. Спортивна пара № 7 одержала загальну суму балів 18,4. Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 3, № 6 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 9,1 до 9,0). Загальну суму балів 18,2 одержали спортивні пари № 3 та № 6; спортивна пара № 10 одержала загальну суму балів 18,0. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 1, № 4, № 5, № 8, № 9 (кількість балів середніх оцінок від 8,8 до 8,9). Спортивні пари № 4, № 8, № 9 одержали загальну суму балів 17,8; спортивні пари № 1, № 5 одержали загальну суму балів 17,6. Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивної пари № 2 (кількість балів середніх оцінок – 8,7). Загальну суму балів 17,4 одержала спортивна пара № 2.

Найвищу середню оцінку в критерію "Композиція" змагальних програм одержали партнер і партнерка спортивних пар № 1 та № 4 (кількість балів середніх оцінок – 9,1). Загальну суму балів 18,2 одержали спортивні пари № 1 та № 4.

Найкращі результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 3, № 2 № 5 і № 10 (кількість балів середніх оцінок від 9,0 до 8,9). Спортивна пара № 3 одержала загальну суму балів 18,0; спортивні пари № 2, № 5 і № 10 одержали загальну суму балів 17,8. Середні результати даного критерію показали партнер і партнерка спортивних пар № 6, № 7, № 9 (кількість балів середніх оцінок від 8,8 до 8,6). Загальну суму балів 17,6 одержали спортивні пари № 6 та № 9; спортивна пара № 7 одержала загальну суму балів 17,2.

Найгірші результати даного критерію мають партнер і партнерка спортивної пари № 8 (кількість балів середніх оцінок – 8,5). Спортивна пара № 8 одержала загальну суму балів 17,0.

Коефіцієнт варіації (V%) показав, що група однорідна.

Абсолютні оцінки і їх рангові місця дають важливий матеріал для аналізу перспективності подальших трену-

Таблиця 4
Результати показників виконання змагальної програми спортивною парою (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу після педагогічного дослідження (КГ, n=20)

Критерій оцінки змагальної програми	Спортивні пари									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
А Основний хід (п-р)	9,2	9,1	9,2	8,9	8,8	8,9	8,8	8,6	8,7	8,8
	9,3	9,2	9,1	8,8	8,7	8,9	8,8	8,5	8,6	8,5
Б Танцювальні фігури (п-р)	8,8	8,7	9,1	8,9	8,8	9,1	9,2	8,9	8,9	9
	8,8	8,7	9,1	8,9	8,8	9,1	9,2	8,9	8,9	9
С Композиція (п-р)	9,1	8,9	9	9,1	8,9	8,8	8,6	8,5	8,8	8,9
	9,1	8,9	9	9,1	8,9	8,8	8,6	8,5	8,8	8,9
Загальна оцінка ("А" + "Б" + "С")	54,3	53,5	54,5	53,7	52,9	53,6	53,2	51,9	52,7	53,1
Ранг	2	5	1	3	8	4	6	10	9	7
Середня арифметична, $\bar{X}$	9,05	8,92	9,08	8,95	8,82	8,92	8,85	8,65	8,78	8,85
Середнє квадратичне відхилення, σ	0,21	0,20	0,08	0,12	0,08	0,15	0,28	0,20	0,12	0,19
Коефіцієнт варіації, %	2,2	2,2	0,9	1,3	0,9	1,6	3,2	2,3	1,3	2,1

вань спортивних пар з акробатичного рок-н-ролу.

Динаміка змін показників критеріїв оцінки виконання змагальної програми спортивної пари з акробатичного рок-н-ролу до та після педагогічного експерименту в експериментальній групі показала результат по кожному критерію (табл. 5).

Показники критеріїв оцінки виконання змагальної програми до та після педагогічного експерименту в експериментальній групі показали такі зміни: критерій "А" (Основний хід (пар-р+пар-ка)) в групі у відсотковому співвідношенні виріс на 10,5%; критерій "Б" (Танцювальні фігури) в групі у відсотковому співвідношенні виріс на 14,1%; критерій "С" (Композиція) в групі у відсотковому співвідношенні виріс на 13,2%.

Всі показники критеріїв оцінки виконання змагальної програми до та після педагогічного експерименту в експериментальній групі мають достовірність відмінностей результатів ($p < 0,05$)

Динаміка змін показників критеріїв оцінки виконання змагальної програми спортивної пари з акробатичного рок-н-ролу до та після педагогічного експерименту в контрольній групі показала наступні результати по кожному критерію (табл. 6).

Показники критеріїв оцінки виконання змагальної програми до та після педагогічного експерименту в контрольній групі показали такі зміни: критерій "А" (Основний хід (пар-р+пар-ка)) в групі у відсотковому співвідношенні

виріс на 2,4%; критерій "Б" (Танцювальні фігури) в групі у відсотковому співвідношенні виріс на 2,2%; критерій "С" (Композиція) в групі у відсотковому співвідношенні виріс на 2,4%.

Показники критерію "Б" оцінки виконання змагальної програми до та після педагогічного експерименту в контрольній групі має достовірність відмінностей результатів ($p < 0,05$). Показники критеріїв "А" і "С" мають недостовірність відмінностей результатів ($p > 0,05$).

Використовуючи методи математичної статистики, ми спостерігаємо тенденцію зміни показників виконання змагальної програми спортивної пари (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу до та після педагогічного експерименту (табл. 7, 8).

На основі статистичних показників виконання змагальної програми протягом педагогічного експерименту в експериментальній та контрольній групі показано як достовірність відмінностей результатів ($p < 0,05$), так і недостовірність відмінностей результатів ($p > 0,05$).

Застосування засобів сучасної хореографії в експериментальній групі дало покращення середніх значень відсоткового співвідношення на 12,8% відхилення від початкового рівня технічної підготовленості спортсменів у виконанні змагальних програм.

У контрольній групі показано значно гірший результат (2,3%), що підтверджує ефективність застосування засобів сучасної хореографії в навчально-тренувальному про-

Таблиця 5

Динаміка змін показників критеріїв оцінки виконання змагальної програми спортивної пари (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу після педагогічного експерименту (ЕГ, n=20) ($p < 0,05$)

Критерій оцінки змагальної програми, бали	$\bar{X}$		σ		m		t_p	$t_{гр.}$	p
	до	після	до	після	до	після			
А Основний хід (п-р+п-ка)	16,68	18,44	0,25	0,98	0,08	0,31	5,50	2,71	<0,05
Б Танцювальні фігури (п-р+п-ка)	17,43	19,88	0,33	0,44	0,01	0,13	18,79	2,71	<0,05
С Композиція (п-р+п-ка)	16,56	18,75	0,57	0,54	0,18	0,17	8,85	2,71	<0,05

Таблиця 6

Динаміка змін показників критеріїв оцінки виконання змагальної програми спортивної пари (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу після педагогічного експерименту (КГ, n=20) ($p < 0,05$)

Критерій оцінки змагальної програми, бали	$\bar{X}$		σ		m		t_p	$t_{гр.}$	p
	до	після	до	після	до	після			
А Основний хід (п-р+п-ка)	17,3	17,72	0,46	0,51	0,14	0,16	1,97	2,71	>0,05
Б Танцювальні фігури (п-р+п-ка)	17,49	17,88	0,25	0,32	0,08	0,1	3,04	2,71	<0,05
С Композиція (п-р+п-ка)	17,32	17,74	0,39	0,39	0,12	0,12	2,47	2,71	>0,05

Таблиця 7

Статистичні показники виконання змагальної програми спортивної пари (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу до педагогічного експерименту ($p < 0,05$)

Номер спортивної пари	Експериментальна група (n=20)	Контрольна група (n=20)	t	$t_{гр.}$	p
	$\bar{X} \pm m$	$\bar{X} \pm m$			
1	9,77±0,07	9,05±0,07	7,27	2,71	<0,05
2	9,68±0,09	8,92±0,06	7,03	2,71	<0,05
3	9,75±0,09	9,08±0,03	7,06	2,71	<0,05
4	9,83±0,06	8,95±0,04	12,20	2,71	<0,05
5	9,78±0,09	8,82±0,03	10,12	2,71	<0,05
6	9,63±0,15	8,92±0,05	4,62	2,71	<0,05
7	9,28±0,17	8,85±0,09	2,24	2,71	>0,05
8	9,08±0,16	8,65±0,07	2,52	2,71	>0,05
9	9,12±0,15	8,78±0,04	2,19	2,71	>0,05
10	9,13±0,16	8,85±0,06	1,64	2,71	>0,05

Таблиця 8
Статистичні показники виконання змагальної програми спортивної пари (партнер, партнерка) з акробатичного рок-н-ролу після педагогічного експерименту ($p < 0,05$)

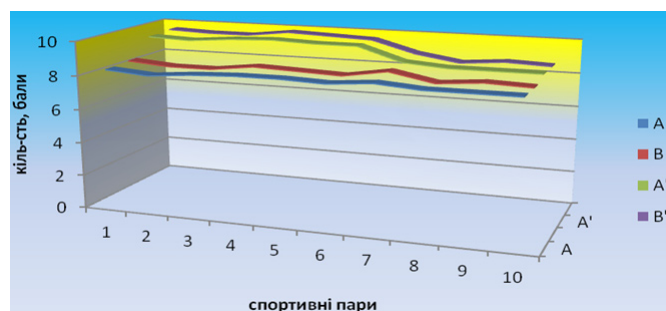
Номер спортивної пари	Експериментальна група (n=20)	Контрольна група (n=20)	t	t _{гр}	p
	$\bar{X} \pm m$				
1	9,32±0,06	8,82±0,05	6,40	2,71	<0,05
2	9,22±0,08	8,78±0,07	4,14	2,71	<0,05
3	9,05±0,05	8,85±0,01	3,92	2,71	<0,05
4	9,48±0,12	8,75±0,04	5,77	2,71	<0,05
5	9,38±0,12	8,65±0,02	6,00	2,71	<0,05
6	9,23±0,15	8,72±0,05	3,23	2,71	<0,05
7	8,57±0,11	8,63±0,08	0,44	2,71	>0,05
8	8,45±0,05	8,45±0,07	0,00	2,71	>0,05
9	8,52±0,04	8,58±0,04	1,06	2,71	>0,05
10	8,53±0,06	8,62±0,05	1,15	2,71	>0,05

цесі спортивних пар категорії "ювенали" в експериментальній групі протягом педагогічного експерименту.

Відмінність середніх значень експериментальної та контрольної груп педагогічного експерименту становить 10,5%.

У ході проведення педагогічного експерименту нами були виявлені оригінальні рухи сучасної хореографії, які були застосовані у навчально-тренувальному процесі експериментальної групи та їх позитивний вплив на критерії оцінки змагальної програми "Основний хід", "Танцювальні фігури", "Композиція".

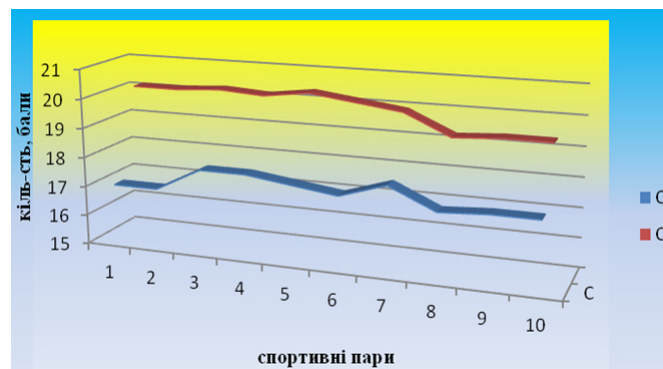
Визначальними факторами позитивного впливу на критерій "Основний хід" є застосування дискового стилю виконання гранд батман, (який ідентичний за структурою і динамікою виконанню базових рухів акробатичного рок-н-ролу) та виконанню умовного pass з максимальною амплітудою (підняття стегна до максимального можливо рівня).

Рис. 1. Показники оцінки виконання критерію змагальної програми "Основний хід" в ЕГ:

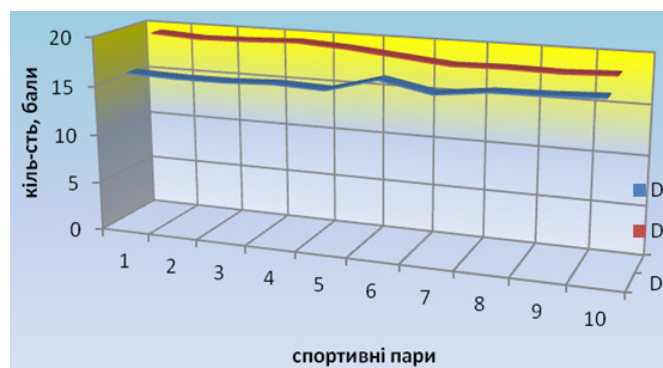
A – показники оцінки виконання партнерами критерію змагальної програми "Основний хід" до початку педагогічного експерименту; **B** – показники оцінки виконання партнерками критерію змагальної програми "Основний хід" до початку педагогічного експерименту; **A'** – показники оцінки виконання партнерами критерію змагальної програми "Основний хід" після педагогічного експерименту; **B'** – показники оцінки виконання партнерками критерію змагальної програми "Основний хід" після педагогічного експерименту.

Визначальними факторами позитивного впливу на критерій "Танцювальні фігури" є використання різновидів рівнів положень спортсменів з акробатичного рок-н-ролу протягом змагальної програми (партнерні положення, варіації входу в партнер, перекати, стрибкові оригінальні рухи).

Рис. 2. Показники оцінки виконання критерію змагальної програми "Танцювальні фігури" в ЕГ: **C** – показники оцінки виконання спортивними парами критерію змагальної програми "Танцювальні фігури" до початку педагогічного експерименту; **C'** – показники оцінки виконання спортивними парами критерію змагальної програми "Танцювальні фігури" після педагогічного експерименту.

Визначальними факторами позитивного впливу на критерій "Композиція" є різноманітність кидків дискового характеру (run-kick, double kick та ін.), використання рухів сучасної танцювальної дисципліни "хіп-хоп" (різноманітність трамплінних стрибків – різновидів баунсу).

Рис. 3. Показники оцінки виконання критерію змагальної програми "Композиція":

D – показники оцінки виконання спортивними парами критерію змагальної програми "Композиція" до початку педагогічного дослідження; **D'** – показники оцінки виконання спортивними парами критерію змагальної програми "Композиція" після педагогічного дослідження.

Висновки

1. Аналіз спеціальної науково-методичної літератури свідчить про недостатній рівень досліджень технічної підготовленості спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі на етапі попередньої базової підготовки.
2. Розроблений зміст навчально-тренувального процесу, спрямованого на вдосконалення технічної підготовленості спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі на етапі попередньої базової підготовки.
3. Визначено статистичні показники підвищення рівня технічної підготовленості спортсменів категорії "ювенали" в акробатичному рок-н-ролі на етапі попередньої базової підготовки.

Покращено в експериментальній групі середні значення відсоткового співвідношення на 12,8% відхилення від початкового рівня технічної підготовленості спортсменів категорії "ювенали" акробатичного рок-н-ролу у виконанні змагальних програм.

У контрольній групі показано значно гірший результат (2,3%), що підтверджує ефективність застосування засобів сучасної хореографії в навчально-тренувальному процесі спортивних пар категорії "ювенали" в експериментальній групі протягом педагогічного експерименту.

Перспективи подальших досліджень будуть спрямовані на визначення значення і ролі технічної підготовленості спортсменів категорії "юніори" в акробатичному рок-н-ролі.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що немає конфлікту інтересів, який може сприйматися таким, що може завдати шкоди неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список використаної літератури

1. Батеева, Н.П., Кизим, П.М., Плужников, А.В., Фірсова, Ю.Ю. (2011), "Використання танцювальних напрямків у акробатичному рок-н-ролі", *Слобожанський науково-спортивний вісник*, № 3, С. 74-77.
2. Батеева, Н.П. (2013), *Удосконалення спеціальної фізичної та технічної підготовки кваліфікованих спортсменів з акробатичного рок-н-ролу в річному макроциклі: автореф. дис. канд. наук фіз. виховання і спорту*, ХДАФК, Харків, 22 с.
3. Батеева, Н.П., Кизим, П.Н. (2017), *Совершенствование физической и технической подготовки квалифицированных спортсменов в акробатическом рок-н-ролле в годичном макроцикле*, Харьков.
4. Кизим, П.Н., Алабін, В.Г., Макурін, Ю.К., Муллагільдіна, А.Я. (1999), *Акробатичний рок-н-рол*, Основа, Харків.
5. Кизим, П.Н. (1997), *Программа изучения (преподавания) основных движений акробатического рок-н-ролла в 1-4 классах общеобразовательных школ*, Основа, Харьков.
6. Платонов, В.Н. (2004), *Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения*, Олимпийская литература, Киев.
7. Сергієнко, Л.П. (2010), *Спортивна метрологія: теорія і практичні аспекти*, Олімпійська література, Київ.
8. Andersen, N. (1990), *International aerobics center seminar "Sweat systems"*. Minneapolis.
9. Dragnea, C.A. & Teodorescu, S.M. (2002), *Teoria Sportului*, Bucuresti, Fest.
10. Naglak, Z. (1991), *Metodyka trenowania sportowca*, AWF, Wroclaw.
11. Schnabel, G. (1994), "Prinzipien des sportlichen", *Trainingswissenschaft*, Sport Verlag, Berlin, pp. 282-294.
12. Shepard, R.I. & Astrand, P.O. (Eds) (1992), *Endurance in Sports*, ISBN: 978-0-632-05348-3.
13. Thomas, J.R. & Nelson, J.K. (2001), *Research Methods in Physical Activity*, Human Kinetics.
14. Ulatowski, T. (1992), *Teoria sportu*, Tom II, UKFiT, Warszawa.

Стаття надійшла до редакції: 07.05.2018 р.
Опубліковано: 30.06.2018 р.

Аннотация. Петр Кизим, Сергей Гуменюк, Наталия Батеева. Влияние средств современной хореографии на уровень технической подготовленности спортсменов акробатического рок-н-ролла на этапе предварительной базовой подготовки. **Цель:** изучить влияние средств современной хореографии на уровень технической подготовленности спортсменов акробатического рок-н-ролла на этапе предварительной базовой подготовки. **Материал и методы:** теоретический анализ и обобщение данных специальной научно-методической литературы, педагогическое наблюдение, педагогическое тестирование, педагогический эксперимент, метод экспертных оценок, методы математической статистики. В исследовании приняли участие 40 спортсменов (20 спортивных пар категории "ювенали"). **Результаты:** определен уровень технического мастерства выполнения соревновательной программы до и после проведения педагогического эксперимента. Определена динамика показателей уровня технической подготовленности юных спортсменов акробатического рок-н-ролла. **Выводы:** исследование свидетельствует о позитивном влиянии средств современной хореографии на уровень технической подготовленности спортсменов акробатического рок-н-ролла на этапе предварительной базовой подготовки.

Ключевые слова: техническая подготовленность, спортсмены, акробатический рок-н-ролл, современная хореография.

Abstract. Petro Kyzim, Serhii Humeniuk & Nataliya Batieieva. Influence of modern choreography means on the level of technical preparedness of athletes from acrobatic rock'n'roll at the stage of preliminary basic training. **Purpose:** to study the influence of modern choreography on the level of technical preparedness of athletes from acrobatic rock'n'roll at the stage of preliminary basic training. **Material & Methods:** theoretical analysis and generalization of data of special scientific and methodological literature, pedagogical observation, pedagogical testing, pedagogical experiment, method of expert evaluations, methods of mathematical statistics. The study involved 40 athletes (20 sports pairs of the Juvenile category). **Results:** the level of technical mastery of the performance of the competitive program is determined before and after the pedagogical experiment. Dynamics of indicators of the level of technical preparedness of young athletes from acrobatic rock'n'roll. **Conclusions:** study testifies to the positive influence of the means of modern choreography on the level of technical preparedness of athletes from acrobatic rock'n'roll at the stage of preliminary basic training.

Keywords: technical preparedness athletes, acrobatic rock'n'roll, modern choreography.

References

1. Bateeva, N.P., Kyzim, P.M., Pluzhnykov, A.V. & Firsova, Yu.Yu. (2011), "Using Dance Directions in Acrobatic Rock & Roll", *Slobozans'kij naukovo-sportivnij visnik*, No. 3, pp. 74-77. (in Ukr.)
2. Bateeva, N.P. (2013), *Udoskonalennia spetsialnoi fizychnoi ta tekhnichnoi pidgotovky kvalifikovanykh sportsmeniv z akrobatychnoho rok-n-rolu v richnomu makrotsykli: avtoref. dys. kand. nauk fiz. vykhovannia i sportu* [Improvement of the special physical and technical training of qualified athletes from acrobatic rock'n'roll in the annual macro cycles: author's abstract. dis Cand. Sciences of Phys. education and sports: PhD thesis abstract], KhSAPC, Kharkiv, 22 p. (in Ukr.)
3. Bateeva, N.P. & Kyzim, P.N. (2017), *Sovershenstvovanie fizicheskoy i tekhnicheskoy podgotovki kvalifitsirovannykh sportsmenov v akrobaticheskom rok-n-rolle v godichnom makrotsikle* [Improving the physical and technical training of skilled athletes in acrobatic rock and roll in a one-year macro cycl], Kharkov. (in Russ.)
4. Kyzim, P.N., Alabin, V.H., Makurin, Yu.K. & Mullahildina, A.Ya. (1999), *Akrobatychnyi rok-n-rol* [Acrobatic rock'n'roll], Osnova, Kharkiv. (in Ukr.)
5. Kyzim, P.N. (1997), *Programma izucheniya (prepodavaniya) osnovnykh dvizheniy akrobaticheskogo rok-n-rola v 1-4 klassakh obshcheobrazovatelnykh shkol* [Program for studying (teaching) the main movements of acrobatic rock and roll in the 1-4 grades of comprehensive schools], Osnova, Kharkov. (in Russ.)
6. Platonov, V.N. (2004), *Sistema podgotovki sportsmenov v olimpiyskom sporte. Obshchaya teoriya i ee prakticheskie prilozheniya* [System of training athletes in the Olympic sport. General theory and its practical applications], Olimpiyskaya literatura, Kiev. (in Russ.)
7. Serhiienko, L.P. (2010), *Sportyvna metrolohiia: teoriia i praktychni aspekty* [Sport Metrology: Theory and Practical Aspects], Olimpiiska literatura, Kyiv. (in Ukr.)
8. Andersen, N. (1990), *International aerobics center seminar "Sweat systems"*. Minneapolis.
9. Dragnea, C.A. & Teodorescu, S.M. (2002), *Teoria Sportului*, Bucuresti, Fest.
10. Naglak, Z. (1991), *Metodyka trenovania sportowca*, AWF, Wroclaw.
11. Schnabel, G. (1994), "Prinzipien des sportlichen", *Trainingswissenschaft*, Sport Verlag, Berlin, pp. 282-294.
12. Shepard, R.I. & Astrand, P.O. (Eds) (1992), *Endurance in Sports*, ISBN: 978-0-632-05348-3.
13. Thomas, J.R. & Nelson, J.K. (2001), *Research Methods in Physical Activity*, Human Kinetics.
14. Ulatowski, T. (1992), *Teoria sportu*, Tom II, UKFiT, Warszawa.

Received: 07.05.2018.

Published: 30.06.2018.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Кизім Петро Миколайович: доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Кызим Петр Николаевич: доцент; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская, 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Petro Kyzim: Associate Professor; Kharkov State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-5094-3988

E-mail: petrkyzim@i.ua

Гуменюк Сергій Володимирович: ст. викладач; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Гуменюк Сергій Володимирович: Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская, 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Serhii Humeniuk: senior teacher; Kharkov State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0003-3414-0629

E-mail: raoidstk@gmail.com

Батеєва Наталія Петрівна: к. фіз. вих., доцент; Київський національний університет культури та мистецтв: вул. Є. Коновальця, 36, м. Київ, 01133, Україна.

Батеєва Наталия Петровна: к. физ. восп., доцент Киевский национальный университет культуры и искусств: ул. Е. Коновальця, 36, г. Киев, 01133, Украина.

Nataliya Batieieva: PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor; Kiev National University of Culture and Arts: E. Konovaitzia, 36, Kiev, 01133, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-8575-5506

E-mail: kyzim@i.ua